

בש"פ 6045/21 - ראשד אבו גרדוד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6045/21

לפני: כבוד השופט ע' גרוסקופף

העורר: ראשד אבו גרדוד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר-שבע
במ"ת 37000-06-21 מיום 22.8.2021 שניתנה על
ידי כב' השופט גד גדעון

תאריך הישיבה: ז' בתשרי התשפ"ב (13.9.2021)

בשם העורר: עו"ד דוד יפתח; עו"ד מאור שגב

בשם המשיבה: עו"ד שרית חתוקה

החלטה

לפניי ערר לפי סעיף 53 לחוקסדרה הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוקה מעצרים),
עלה חלטת בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופט גד גדעון) במ"ת 37000-06-21 מיום 22.8.2021, במסגרתה
הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות ייבוא סם מסוכן לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים
[נוסח חדש], התשל"ג-1973. על פי המתואר בכתב האישום, קשר העורר קשר עם גורמים ממצרים ומישראל לייבוא

עמוד 1

סם מסוכן מסוג קנביס במשקל של 59.6 ק"ג וסם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 48.7 ק"ג (להלן ביחד: הסמים המסוכנים). בתוך כך, ביום 24.5.2021 (להלן: יום הייבוא) עמד העורר בקשר עם הגורמים המצריים ותיאם מולם את שעת הברחת הסמים המסוכנים מעבר לגדר הגבול שבין ישראל לבין מצרים. בהמשך, לאחר ביצוע ההברחה, העורר אסף ביחד עם הגורמים הנוספים מישראל את הסמים המסוכנים והחביאם בתוך שטח הארץ. למחרת, שוטרים בסיוע כלבי גיטוש איתרו את הסמים המסוכנים שהוחבאו, ובהמשך, ביום 1.6.2021 נעצר העורר.

2. ביום 16.6.2021 הוגש כתב האישום נגד העורר לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, וביום 5.7.2021 הורה בית המשפט המחוזי (כב' השופט נסר אבו טהה) על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של העורר, וזאת לאחר שבא-כוח העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ולקיומה של עילת מעצר.

3. ביום 18.8.2021 הוגש התסקיר בעניינו של העורר. בתסקיר צוין כי העורר נעדר כל עבר פלילי, אולם קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצידו. יחד עם זאת, שירות המבחן העריך כי יש בחלופת המעצר שהוצעה בעניינו של העורר, בדמות מעצר בית מלא בפיקוח ערבים, בכדי לתת מענה הולם לרמת המסוכנות הנשקפת ממנו, ולכן המליץ על שחרורו לחלופה שהוצעה.

4. ביום 22.8.2021 קבע בית המשפט קמא (כב' השופט גרדון) כי אין לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו של העורר, וקיבל את הבקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים. בהחלטתו, עמד בית המשפט קמא על כך שהתרשמות שירות המבחן מהעורר, חרף ההמלצה בדבר שחרורו לחלופת מעצר, לא הייתה כולה חיובית במהותה, שכן גם לגישת שירות המבחן קיים סיכון כי העורר ישוב לבצע עבירות דומות בעתיד. בנוסף, בית המשפט קמא הדגיש את התפקיד המרכזי המיוחס לעורר על פי כתב האישום, כמי שהיה אחראי על הכוונת הגורמים השונים שהיו מעורבים בביצוע העבירה, וכן נתן משקל לסוג העבירה בה מואשם העורר, שהינה עבירת ייבוא סם מסוכן, להבדיל מעבירת החזקת סם או עבירת סחר רחוב. כל אלה, הביאו את בית המשפט קמא למסקנה כי מידת המסוכנות הלכאורית של העורר היא גבוהה מאוד, ולכן לא ניתן להורות על שחרורו לחלופת מעצר.

5. על החלטה זו הגיש העורר ערר לבית משפט זה, במסגרתו טען כי בית משפט קמא שגה כאשר הורה על מעצרו עד תום ההליכים על אף המלצת שירות המבחן להעבירו למעצר בית, וחרף העובדה כי העורר נעדר כל עבר פלילי.

6. המדינה, מנגד, הדגישה בטיעוניה בעל-פה את חומרת העבירה המיוחסת לעורר, ועמדה על ההבחנה הקיימת בפסיקה, לשיטתה, בין עבירות ייבוא לבין עבירות סמים אחרות, כאשר לגישת המדינה, באלו הראשונות נמנעים בתי המשפט מלהורות על העברת הנאשם לחלופת מעצר, ומורים, ככלל, על מעצר עד תום ההליכים. עוד טוענת המדינה כי לעת הזו לא ניתן לאיין את מסוכנות העורר במסגרת חלופת מעצר, וזאת מן הטעם שהעבירה בה מואשם העורר ניתנת לביצוע מכל מקום באמצעות שימוש באמצעים אלקטרוניים, וכי העורר היה בעל תפקיד מרכזי באירוע הייבוא, ולכן לטענת המדינה, קיימת סכנה להישנות התנהגות עוברת חוק מצידו.

7. לאחר ששמעתי את טענות באי-כוח הצדדים בדיון שנערך לפניי, ועיינתי בחומר הכתוב, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות.

8. כידוע, סעיף 21

לחוק המעצרים קובע כי בית המשפט יורה על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בהתקיים שלושה תנאים מצטברים: קיומה של עילת מעצר; קיומן של ראיות לכאורה; והיעדר אפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופת מעצר. הואיל ואין מחלוקת כי קיימת בעניינו של העורר עילת מעצר, ולאחר שבאי-כוחו של העורר הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה בפני בית המשפט קמא, הדיון להלן ממוקד כולו בטענות הצדדים לעניין חלופת המעצר, היינו האם יש בחלופת המעצר שהוצעה בדמות מעצר בית מלא בפיקוח ערבים כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר.

9.

כפי שמעלה המדינה בטיעונה, בפסיקה נוהגת מדיניות ברורה לפיה נאשמים בעבירות ייבאו של סמים מסוכנים יותרו במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים המשפטיים בעניינם, וזאת ללא קשר לטיב הסם בו מדובר (ראו, בין השאר, בש"פ 3770/21 אברבך נ' מדינת ישראל, פסקאות 10-11 (29.6.2021); בש"פ 6115/19 מדינת ישראל נ' בן אבו, פסקאות 12-13 (24.9.2019); בש"פ 2411/15 מדינת ישראל נ' דנה, פסקה 19 (21.4.2015)). הטעם לכך נעוץ במסוכנות הגבוהה הנשקפת מעצם התעוזה והיכולת להחדיר על בסיס מסחרי סמים אסורים, יהיה טיבם אשר יהיה, לתחומי מדינת ישראל. כך, בוודאי, כשמדובר בפעולת הברחה יבשתית, המבוצעת בגבולה הדרומי של מדינת ישראל, והכרוכה לא רק בהערמה על הרשויות המפקחות על מעברי הגבול, אלא גם ביצירת סיכון לתקרית ביטחונית בעקבות חדירת גדר הגבול. ויודגש, גם באותם המקרים החריגים שבהם בית המשפט הורה על העברת נאשם בעבירת ייבוא לחלופת מעצר, מדובר היה על גורמים אשר החזיקו בתפקיד משני בלבד באירוע הייבוא (ראו, למשל, בש"פ 7083/08 מדינת ישראל נ' אלימלך (14.8.2008); בש"פ 4919/18 ברוקס נ' מדינת ישראל (16.7.2018) בש"פ 6315/16 אשכנזי נ' מדינת ישראל (25.8.2016); בש"פ 370/18 סאל נ' מדינת ישראל (16.1.2018)). בעניינו, עובדות כתב האישום מייחסות לעורר את החלק המרכזי בארגון אירוע ייבוא הסמים המסוכנים, בהיותו לא רק הגורם שתיאם טלפונית את הברחת הגבול מול הגורמים המצריים, אלא גם הגורם שהכווין את פעולת הגורמים הישראליים בשטח. מכאן שגם אותם מקרים חריגים למדיניות הכללית אינם יכולים להועיל לעניינו.

10.

לא זו אף זו, משתפקידו של העורר, על פי המתואר בכתב האישום, כמי שהיה אחראי על התיאום בין הגורמים השונים ביום הייבוא, ניתן למילוי "בשלט רחוק" באמצעות שימוש באמצעים אלקטרוניים, קיים חשש כי לא יהיה בחלופת המעצר המוצעת בכדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר. אכן, ניתן עקרונית לחשוב על מקרים שבהם תהיה אפשרות לנטרל את החשש מפני שימוש באמצעים אלקטרוניים במסגרת חלופת מעצר (והשוו, בש"פ 6544/17 אמר נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (31.8.2017)). ואולם, לא השתכנעתי כי לעת הזו קיימת בעניינו חלופת מעצר מספקת אשר ביכולתה לתת מענה הולם לחשש המתואר, וזאת בשים לב לחומרת העבירה המיוחסת לעורר, וכן בשים לב להערכת שירות המבחן לפיה קיים סיכון להישנות של התנהגות עוברת חוק מצד העורר. לכן, חרף המלצתו של שירות המבחן על שחרור העורר לחלופת מעצר, סבורני כי בעת הנוכחית, החלטת בית המשפט קמא להותיר את העורר מאחורי סורג ובריח היא מוצדקת ואינה מגלה כל עילה להתערבות.

11.

לאור האמור, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ג בתשרי התשפ"ב (29.9.2021).

ש ו פ ט

עמוד 3

